

Sosialt entreprenørskap

– et bidrag til Jens Stoltenbergs
Nye Plan for Norge?

HILDE DALEN
ETABLERER AV KREM – KREATIVT OG MANGFOLDIG ARBEIDSLIV
e-post: hilde@krem-norge.no • mobil: 90679602
www.krem-norge.no

KARIN GUSTAVSEN
SAMFUNNSFORSKER TELEMARSKFORSKNING
e-post: gustavsen@tmforsk.no • mobil: 97575097
www.telemarksforskning.no

I Dagbladet 30. august, leser vi om Jens Stoltenberg og hans Nye Plan for Norge: Et prosjekt der alle som faller utenfor arbeid og velferd, skal bli inkludert. Det skal skapes et inkluderende arbeidsliv der terskelen for å komme inn i arbeidslivet er lavere enn i dag og hvor det er lettere å kombinere arbeid, trygd og pensjon.

Når Jens Stoltenberg nå skal fornye «den norske samfunnsmodellen», bør han gjøre noe annet, eller i alle fall mer, enn å nedsette ennå flere tradisjonelle utvalg. Et eksempel på ennå mer av det samme gamle, er Brochmannutvalget som består av embetsfolk, forskere og professorer. Disse skal vurdere om den norske velferdsmodellen må endres, herunder om ytelsene er for attraktive. Dette er en kraftig forenkling av virkeligheten og på nivå med Kristin Clemets dårlige skjulte hentydninger til trygdede og arbeidslediges arbeidsmoral. Og da NAV for få måneder tilbake mottok en *ekstrabevilgning* på 790 millioner kroner – syvhundreogtittmillioner kroner – gikk det et dypt sukk gjennom ellers så trauste velferdsforkjempere. Kan virkelig «finanskrisen» forsvare en slik ekstrabevilgning til ren drift av en etat, som fra før mottar svimlende milliardbeløp? Er ikke tiden nå overmoden for at vi samtidig leter etter alternative, nye løsninger og fornyende initiativ? Der arbeidsliv og offentlige myndigheters utfordres til å utvise felles samfunnsansvar, og **forplikter seg til å inngå i et handlende fellesskap** for økt inkludering i samarbeid med folk med erfaring fra utenforskap.

Et slikt ny tilnærming og initiativ, er **Sosialt entreprenørskap**. Sosialt entreprenørskap er en ny måte å tilnærme seg en løsning på den stadige økende etterspørsel etter hjelp. Dette er en form for entreprenørskap, som bla forener tradisjonell gründervirksomhet med samfunnsansvar, herunder inkludering av ulike former for arbeidskraft. En **sosialt entreprenør** er en som anerkjenner et sosialt problem, **kombinerer innovative løsninger med tradisjonelle forretningsprinsipper for å skape bærekraftige sosiale verdier**.

Sosialt entreprenørskap er i Sverige og Danmark nå tatt inn på nasjonalbudsjettet som et nytt utviklingsområde. I USA har det eksistert i ulike varianter i mange år, og i England er det sogar etablert en egen selskapsform som gir bedrifter som driver etter nærmere definerte prinsipper for sosialt entreprenørskap, mulighet for skatte- og avgiftslettelse av ulike slag.

I Norge er det så langt ingen politikere som tydelig har flagget området.

Dette til tross for stadig økende bekymring over dagens velferdsordninger. I stedet ser det ut til at man gjør mer av det samme gamle, av det som ikke fører til den ønskede endring. Dette til tross for at det er krefter og organisasjoner som formelig roper på å få delta i utviklingen av «den nye» velferdsstaten.

KREM er en slik organisasjon. De er både en bruker- og brobyggerorganisasjon og jobber for at både arbeidsliv og byråkrati skal bli mer tolerant, mangfoldig og ressursorientert. **KREM** er landets første grasrotinitiert og grasrotstyrte organisasjon **som allerede i flere år har operert som en sosialt entreprenørskapsbedrift**, der utviklingen av nye former for sosial ansvarlighet og samhandling mellom byråkrati - bruker - arbeidsliv, er hovedfokus. **KREM** utvikler nå også landets første forbund rettet mot personer som lever i utenforskap. Dette forbundet skal gi stemmeløse en stemme, samtidig som Forbundet søker andre løsninger enn statlige velferdsytelser for å øke fattigfolks kjøpekraft.

Telemarksforskning følger **KREM** på denne veien. Vi er vitne til brytninger og diskusjoner mellom brukere og forvaltning, der nye og uprøvde veier går opp i fellesskap. Folk på trygd etablerer egne virksomheter og/eller inngår i allerede etablerte virksomheter som innvier forskjellige og annerledes talenter. Slik formes nye og felles verdioppfatninger som igjen kan åpne for et mer mangfoldig og inkluderende arbeidsliv og samfunn.

Brochmannutvalget er, som offentlige utvalg flest på dette området, **kjemisk fri for brukere, brobyggere, gründere, næringslivsrepresentanter og sosiale entreprenører**. Hvorfor det? Jens Stoltenberg har, med en flerstallsregjeringen i ryggen, hatt en av nå-tidens fremste muligheter til å bygge ny, «velferdspolitisk bauta», slik Gerhardsen gjorde det i sin tid da han initierte den norske velferdsstaten. Kanskje kan han få det igjen. Men da må han våge å foreta nye grep, og lytte til nye stemmer slik at han unngår å repetere det som har vist seg og ikke fungerer. Et slikt grep Jens Stoltenberg, kan også gi deg mange stemmer i valgurnene fra folk som lever i utenforskap.